

SECRET

27 March 59
27.3.59

Translation

UKRAINIANS IN CUBA

In accordance with our plans I made contact with our friend (case officer comment: [redacted] representative) on 17 March 1959 at 9:00 A.M. and received from him general information regarding the political situation in Havana and some practical advice on how to conduct myself while in Havana. He cautioned me regarding the Revolutionary authorities which, according to information, is infiltrated by Communists. He advised me to conduct myself in such a manner as not to evoke the attention of the local authorities. My plans regarding the realization of the main objective--to evaluate the situation of the local Ukrainian group in Havana--were based on the results of the conversation with my informer (case officer comment: [redacted] representative). Following this conversation our friend gave me the names, addresses and a photograph or two of several local Ukrainians. As my experience revealed, the given names and addresses were not correct in all cases. It was necessary to search for those individuals who changed their residences, to verify the information with the help of a telephone directory and by asking others. In this way I was able to establish several addresses and visit certain individuals. I had a conversation of about four hours duration with Petros KROZICK and his wife Rosalia nad CHERKO. I also visited Petro MUSAKH (our friend warned me that he was "dangerous" and one of the leaders of a pro-Soviet group); the wife of MUSAKH; the family of Petro and Vasili PIASHCHIK; the KIVIRSKY family (I talked with his wife and daughter, the husband was attending a union meeting). On the basis of these conversations and with the cautious approach advised, I was able to arrive at the following conclusions concerning the Ukrainians in Havana.

1. Ukrainian Population. Ukrainians in Cuba number about 50. These are old immigrants who arrived in Cuba approximately 1922-27. Following World War II, not one new Ukrainian arrived in Cuba. The present Ukrainian group is what remained of the few hundred Ukrainians who came to Cuba and after a long or short residence left for other countries in South America, Canada or the United States or returned to the Ukraine up through the year 1939. In the majority of cases, the Ukrainian immigrants ended up in Cuba because of false information given them by immigration agents who instead of helping them to immigrate to Canada or the United States or wherever else the immigrants wanted to settle, brought them to the plantations or mines in Cuba for, as they assured them, an interim period or short duration. The Ukrainians in Cuba are Western Ukrainians, from Galicia and Volynia. They emigrated from the Ukraine for two reasons: (a) Because of the poor economic situation, or; (b) because they wanted to escape persecution by the Poles (as KROZICK, one of those with whom I talked said, "Although we had a substantial home and property I left because I couldn't tolerate the spitefulness of the Poles against my nationality.")

2. Economic Situation. With a very insignificant exception, the material situation of the Ukrainians in Cuba is extremely poor. Insofar as I was able

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCES/METHOD/EXEMPTION 3828
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2007

to determine only PLASCO, MEXICO and partners are two of the others have their wives with them. The others live in the poorest quarters or houses in the old sector of the city. They are far the most part plain laborers. There are several hundred people, for instance tailors, bakers, tailors, etc. For example, MEXICO lives under very sanitary conditions in a tiny room. On the other hand, PLASCO has found very well. He lives in the best section in the outskirts of HAVANA, in HABANA, Cuba itself and a fine private residence. His wife and a six-months old son and daughter are present. The latter seems to come from the United States and has been engaged to marry. His wife's name is Mrs. PLASCO, but not hered-
ited. His son is described as being one year old (son of his himself and a Lincoln for his son). PLASCO's wife, who is Cuban by birth, has just married him 80 pesos. I did not ask him his. The boy business also found rather well. I visited the PLASCO's, but not before able to obtain the correct address of PLASCO, I did not call on him. The same will be asked and those who have good jobs, as for instance MEXICO who is working at the Hotel Plaza. Presently there are many in the Ukrainian group who are unemployed or who work only one to two days a week.

3. Political Orientation of the Ukrainian Group. The Ukrainian recently living in Cuba, specifically in LAGUNA, LAGUNA, western Havana after World War I and because of that they did not have an opportunity to enter the political consciousness of their nationalist thoughts which was carried on by the Cuban revolutionaries but they have an opportunity to become closely acquainted with Cuban politics, particularly in a national, proletarian sense, through the influence of the socialist and communist organizations which was experienced by the local population who refer to all three by the亲切的 name of "Pobeda", they are quick to react to the socialist propaganda which was carried on by the Cuban revolutionaries which took place in the Ukraine, its territories, and so forth. The orientation in Cuba are practically all village types with only very elementary qualities. They have retained their nationalist thoughts but they have an orientation in a national, proletarian sense, through the influence of the socialist and communist organizations of Cuba, together with an attempt to carry on the Cuban revolutionaries to their friends and relatives in Canada or the United States but since they have never been there they did not succeed, they left, together with an attempt to carry on the Cuban revolutionaries to the above mentioned factors which left the Ukraine in 1918, there were also the exception of a few immigrants who arrived in Cuba with their families, the majority arrived single and to date have not married or related families. During the entire stay in Cuba of approximately 30 years there was no Ukrainian organization to help in interest of Cuba, leaving forgotten the address of their friends and relatives in these countries. They lived entirely isolated lives. The first time I went back

SECRET

In them was by the Soviet mission which came to Cuba in 1943. As early as 1944 the Soviets organized a club for them and helped them to arrange various activities and began to send them literature. The people began to receive Communist newspapers from the United States; i.e., UZHATEKI SLOVY (Ukrainian WORDS) and NESTI DOLOS (NESTED RUMPS). Obviously, in connection with the existence of the club, the Soviets conducted their propaganda campaign. This situation existed until 1952 when Castro came into power. At that time the club was discontinued and the members were investigated. People were taken for questioning and accused of Communist activities. The fact that they were corresponding with families back home and receiving Ukrainian daily newspaper was held against them.

Taking into consideration the factors mentioned above, the absence of families, dissatisfaction with life in Cuba in general, nostalgia for the homeland and the effects of several years of Soviet propaganda in connection with their club, the greater majority of Ukrainians in Havana decided to return to the Ukraine. In the meantime, they have been able to establish letter contacts with their homeland and, although in certain cases they have learned that some of their relatives and friends in the Ukraine have fallen under Communist torture, they still continue thinking about returning home. The following conversation I had with KOBOSHUK reveals the characteristics of this desire to return: "When I didn't receive any word from my brothers at home and learned through others that they had been liquidated I turned to a number of the Soviet missions asking for help in making contacts with my relatives. He advised me to appeal to the Soviet Red Cross. Then I did so I received no reply. I again turned to the mission and they told me: 'There was a war, there are such times. It is necessary to reconcile oneself with fate.' That is what I have done. I have become reconciled with our fate." Undoubtedly there were others who made this reconciliation. In answer to my query whether or not he knew that several hundred Ukrainians from Argentina returned to the Ukraine ~~are~~ and that they are unhappy about their decision, KOBOSHUK answered: "I am not afraid of what, no matter what kind. Others from Argentina are not continuing to return because the Government permits only those to return who were not born in Argentina. Those born in Argentina are not permitted to go."

The Ukrainians have welcomed Castro's coming to power. In the first place they are not being questioned any more about their Communist activities and they have hopes now of returning to the Ukraine ~~are~~. There also are signs that the club will be reorganized.

4. Legal Standing of the Ukrainians in Cuba. An undetermined number of Ukrainians in Cuba obtained Soviet citizenship around 1947-48. For example, his wife, ~~KOBOSHUK~~ and several others. KOBOSHUK has the Soviet passport of two or his deceased co-partners. He wrote (I do not know exactly whom but especially in the past year) to the Soviet consulate (he didn't say in which South American country) and asked whether or not his passport would be extended. He

SECRET

received a reply stating that he should not worry, the passenger is in order.

6. Entomological Contributions India.

C. Petro PIAMONTI. About 57, born in Novara, Valyntia. Is well situated and does not plan to return to the U.S.S.R.

D. **Vicente RAMIREZ.** Son of Pedro, about 35 years of age, avia-
tural engineer. He does not speak Spanish but told us that he understand-
the language. Typical Cuban professional. Is not interested in politics.

E. **MURILLO.** This family is composed of the husband, wife and
daughter. I visited them on two occasions but did not find the husband at
home either time. The wife talked about the former Batista group with great
enthusiasm. She stated that it was now probably possible to recognize it
again but that there is nobody to identify this--everyone is old and the
others have died. The daughter does not understand Spanish. She was very
inquisitive about how I obtained their address. They invited me to return
later at night, stating that maybe the husband would be home at that time. I
did not return because I was not sure of the daughter's intentions. (One of
fewer comment: ALMAGRO 27 told this same officer that he did not like the
attitude of the girl and suspected that she might have enemies on hand to ques-
tion him if he returned. He did not go back because he did not want to evoke
any suspicion by local authorities.)

In addition to the foregoing I visited five other addresses given to
me by our friend but found that there were no Batistas living there. I par-
ticularly refer to the address of Aposta All where several Batista families
were supposed to be residing. I asked around for these people but my search
was in vain.

I also had two telephone conversations with individuals whose ad-
dresses I found in the telephone directory and who appeared to have Batista
names; i.e., ~~GRANADA~~ and ~~RODRIGUEZ~~. In both instances the individuals turned
out to be Jews from Poland or the Ukraine, small retailers who have forgotten
the language and lost all interest. I could get no information from them
regarding Batistas in Havana. The urge to the addresses of Banres turned
out to be fruitless. The individuals whose addresses I had had obviously moved
to new locations.

Objections and Disbeliefs

With the exception of RAMIREZ whom we requested to see, I did not use
my tree men. I usually introduced myself by stating that I am an American
courtier of American extraction interested in the Batistas living in Cuba.
In some cases I also stated that the U.S.C. (United States Cuban Police
Commission) asked me to see if there was any resistance in Cuba than I visited
there. In the event investigating our this story was needed I had an appropriate
letter from RAMIREZ with me. Obviously, everyone whom I visited visited whom I
had obtained their address. I told RAMIREZ that I remembered his name from a
discussion with a former friend of his not listing in Redatigible and that I
located his address in the telephone directory. He however really did not

SECRET

SECRET

-6-

Conclusions.

1. In order to accomplish the objectives, preliminary preparations should be made in advance. It was impossible to establish close contact with the individuals in such a short space of time.

2. Suggestions for the future.

A. Before taking the trip to accomplish a concrete objective, it would be preferable to make a thorough study of the area of operations and the people, to have some acquaintanceship and accurate information regarding the group.

B. It is necessary to send Ukrainian newspapers and books and organize the people so that they will become more informed. Even in the case of the Ukrainians in Cuba, if they do not leave in the very near future it would be possible to establish a closer relationship with some of them. However, in order to do so the following would be necessary:

- (1) To dispatch a Spanish speaking individual;
- (2) So that he would be able to acquaint himself with all the members of the group and then make a final evaluation of the entire situation.

Original in Ukrainian
Submitted by
ANGRISHAWAY 27
27 March 1999

Translation: [ ]

SECRET

УКРАЇНСЬКА ГРУПА НА КУБІ

Згідно домовленості я сконтактувався з приятелем 17 березня 1959 р. о год. 9 рано і дістав від нього загальну інформацію щодо починичної ситуації в Гавані і практичні поради, як поводитися в місті. Він перестерігав перед місцевою революційною владою яка, за його інформаціями, засідала на комуністами. Радив так поводитись, щоб не стягати на себе уваги місцевої поліції. що ж до самого завдання, дослідження ситуації в українській групі в Гавані й реалізація цальших планів, узaleжнив їх від розмови зі своїм інформантом. Після відбуття тої розмови приятель передав мені прізвища і адреси деяких українців і кілька їх рот.

Як показалося на практиці, запорані прізвища й адреси не все були ясні. довелося розшукувати за якими є їхніми адреси, перевірити їх при помочі телефонічної книжки і розпитувати. В цей спосіб я отримав кілька адрес і відвідав деяких лідерів. Найже чотирогодинну розмову зітчуває я з Дмитром КОРОБЧУКОМ і його жінкою Розалією Чубко; далі відвідав Петра МОСКАЛІКА / приятель подав про нього, що він "небезпечний" і один з провідників просов. групи/; жінку ІВАНІВУ, родину Петра і Засілля ГІГОВІЧІВ, родину КОЖЕЦЬКИХ / в останньому випадку говорив з мамою і донькою, муж був на мітингу профспілки/.

На підставі тих розмов і спостережень характеристика української групи в Гавані представляється приблизно наступно:

1. Число українців в Кубі сягає тепер приблизно 50 душ. Це старі емігранти які приїхали до Куби в роках 1922-1927. Після другої світової війни, тобто з нової еміграції, не приїхав до Куби ні один українець. Теперішня українська група це рештки кількох сот українських емігрантів які приїхали до Куби але після довшого чи коротшого там побуту виїмігрували до інших країн Південної Америки до Канади, США або повернулись, ще до 1939 ру, в Україні. В подавляючій більшості випадків українські емігранти попали в Кубу не добровільно а в наслідок обдурення їх еміграційними агентами, які замість помогти їм переселитися до Канади чи США, а Кубі ці емігранти хотіли їхати, перевезли їх на плянтаційні чи копальняні роботи до Куби, як казали їм "ні перехідний, короткий час." За своїм територіальним походженням українці/ в Кубі сконцентруються з Західної України - Галичини й Болині. Виїмігрували з двох причин: 1. в наслідок економічних недостатч, 2. в наслідок переслідування польської влади / як казає один із співрозмовців Корабчук: якщо в нас була велика господарка я виїхав, бо не міг терпіти як поляки знущаються над моєю народністю. /

*Submittal by
Case No. 4009-27 27 May 1961*

ІІ. Матеріальне положення українців в Кубі. воно, за малими винятками, дуже тяжке. Наскільки я міг довідатися, тільки родина Пясецьких, Щвидкий і ще може один два живуть зажорно. Решта живе в найбіднішому кварталі Гавани, на старому місті. Це передусім хізни-ні робітники, з кількох кваліфікованих робітників/ швець, кукар продавець в склепі/. Був в п'ятьох ~~помешканнях~~ і створює, що вони складаються з однієї кімнати в якій є все, спальння, кухня, і дальня. Для прикладу, згадуваний вище МОСКАЛІК, живе дуже негігієнічно в м'лесенькій кімнаті. Натомість ц. добре відмінювався Пясецький. Він живе в найкращому кварталі околиця Гавані - Тірамар. Жилим зі сінкою і шестимісячним синком він взявся по ~~мульти~~, добре зарабляє, вивчив сина на інж.-архітекта і тепер має власну віллю, два авта/ свої і сина, авто сина Пінкольчі/. Тож добре відмінювався ІВАНОВИЙ, який торгувє курми. В Пясецьких був, Щвидкого, що живе в околицях Гавани, хотів відвідати але не діставши точної адреси завернув з дороги; ~~загадково~~.

Щодо заробітної платні воно виносить, для робітників, від 80-100 пезів. Останню ставку дістають кваліфіковані робітники на добрих посадах, так як Корабчук в готелі Плаза, доки ще працював. Тепер серед укр. групи є багато біробітників звісно, що працюють дірвоно, день-два на тиждень.

ІІІ. Політична орієнтація української групи: проживаючі тепер в Кубі, докладніше - в Гавані , українці покинули Закідну Україну безпосередньо після першої світової війни і через те не мали змоги перейти того національно-освідомлюючого процесу і національної кристалізації, що йшло українське населення Західної України. Зокрема українські емігранти в Кубі не мали змоги близче запізналися з комунізмом, з його практиками в Україні, з терором і тп. Українці в Кубі це майже поголовно - селянський елемент з малою, елементарною освітою. Вони вправді зберезди своє національне відчуття як українці , але затратили орієнтацію в національно-політичному сенсі. Скаже, під впливом тихої соціалізма та економічних умов в Кубі, а ~~також~~ ^{Також} деякої погорди до них від місцевих людей, що прозивають всіх словян збірною, об'язаною назвою " полякі " у них загострився змисл для соціально-економичним спр. що став на першому місці їх світогляду. Бувши в дослівному сенсі у вільності випадків/ п'ятерицями, покусіджені, в їх розумінні, ділою, що проти їх волі закинула їх на Кубу, вони відчувають ностальгію і не уявляють собі, щоб могло їм бути ще гарче ні . тепер. Вони є дозвіл роки думали про переселення до Канади чи США але коли ці

пляни стали нездійсненими, вони дивляться, принаймні цікво з них, на поворот в Україну як одинокий вихід з ситуації.

До вище згаданих факторів, що вплинули на теперішню настанову українців в Гавані дійшли ще такі моменти: за більштком кількох емігрантів, які приїхали на Кубу з родинами, більшість пішхала самі тими і по сьогодні не заложили родин. За весь час їхнього, в пересічності понад 30 річного побуту, ними ніхто з українських національних організацій не опікувався, ними не ламати скіл, церкви, національних організацій. Вони теж не мали ніяких зв'язків з українськими організаціями в СМІ чи Канаді, позабували адреси своїх близьких в тих країнах, жили цілком відокремленими літтями.

Перше заопікувалась ними советська місія, яка приїхала на Кубу в 1948 р. і вже в 1949 р. заложила Ім Клуб, помагала властивувати різні фіреси, сприяла літературі. В СМІ присвягли тої до них комуністичні газети: "Українські щоденні вісті" і "Русский голос". Очевидно, в парі з існуванням клубу йшла і пропагандистська робота місії серед групи. Такий стан тривав аж до 1952 року, до перебрання влади Батістою. Тоді закрито клуб і почались переслідування його членів. Йоцей викликувано ніччу на переслухання, заживовано комунізм. Обтяжуючим моментом під час переслухань були, для прикладу, листи з дому чи одержування "Українських щоденних вістей" з СМІ.

Взявши до уваги всі ці вище описані фактори/ брак власних родин, нездовolenня з перебування на Кубі і nostalгія, кілька літня пропагандистська робота місії передовсім при помочі клубу, більшість групи українців в Гавані хоче повернутись в Україну. В міжчасі вони вже вспіли навізати листовий зв'язок з домом. І хоча, в деяких випадках, вони довідались, що й ті близькі в Україні впали жертвою большевицького терору, вони все ж думают про виїзд. Для характеристики той настанови приклад з розмови з ІСТОРИЧОМ: " коли я не діставав ніяких вісток від моїх братів з дому з посередині довелось, що вони знищені, я звернувся до члена советської місії з проханням помогти віднайти мені моїх рідних. Той порадив мені звернутися до советського Червоного Хреста. Я так зробив але не дістав відповіді. І знову звернувся до місії і там мені сказали: була вільна, були тільки часи, треба погодитися з долею. От і я погодився." Так як К., маєть, погодились і інші. На мій запит К., чи відомо йому, що з Аргентини виїхало кілька сотень українців до УРСР і що ~~вони~~ не добре почиваються відказав: " Я не боюся праці яка б вона не була. З Аргентини не йдуть більше тому, що родились в Аргентині затримують."

Прихід до влади Кастро українська група привітала. ~~дужешрада~~ Передовсім та пер стали кликати на переслухання, вони мають надію на виїзд, теж є вигляди на заложення клубу.

ПОХІДНИЙ МІЛІТІНІ

ІУ. Правний стан українців в Кубі: Неусталене число українців в Кубі прийняло, п іближно в 1947-48 роках, советське громадянство, маєть советські паси. Має їх, для прикладу, Ко обчук і його сінка, правдоподібно мають їх обидвіс Москалики, Нагай і ще кількох. Коробчук зберігав два советські пашпорти помірні своїх землянів. І. пашпорти не подає коли, маєть в останньому році/ до солітського посольства/ не подав в якій південно-амер. країні/ і питався як буде з продовженням пашпорту. Відписали Йому, щоб не зурився, пашпорт важний, мають його на обліку. На підставі розмови з К. я набрав враження, що він, а може ще й інші, що мають сов. пашпорти, вже тепер стараються бути лояльними громадянами ССРР.

У. Можливості підтримування контактів з майбутніми поворотцями:

На підставі вище з"ясованої загальної ситуації і політичної орієнтації українців в Гавані -Кубі, а зокрема на підставі кількох відбутих розмов, я прийшов до переконання, що будьякі пропозиції з інтервюваннями в справі майбутньої переписки є цілковито недоцільні. Може, після довшого перебування з тими людьми і наблизившись до них, можна б нав"язати більше інтимний зв"язок і мати навіть успіхи з повищеною пропозицією. Але це проблема часу і пізнання цілої групи. Зондуючи у Коробчука власне можливість переписки після його повернення, я почав з того, що питав Ігоря, чи могли б помогти українці в США укр. в Кубі. "Цого відповідь була скора і коротка: "Нам може помогти одне, переказіть конзулові Ченгікові, що нас скоро звідси забрав." Тамі можна було вичути, що К. є переконаний, що уряд Батісти, переслідуючи українську і вакалі спонянську групу, ціяв на дарчечні американців. Для ілюстрації він оповів таку пригоду: під час одного виклик на поліцію його переслухував чоловік, що з виду був схожий на американця, може навіть "на іншого" а ніколи на кубинця. "Він- продовжував К.:--
~~щущенник~~ був так як от Ви - говорив нашою мовою. Американці мають таких наших." Тут він зробив легкий натяк, що хто зна, чи і я не є саме з тих. В дальший розмові сказав К. що подібно як він оповідає мені про ситуацію за часів Батісти, за переслідування, так теж будуть питати і будуть відповідати люди коли повернуться домів. Вуце преса і радіо.

VI. Оцінка поодиноких співрозмовців:

Дмитро КОРОБЧУК, літ 56, жонатий, сінка Розалія Чубко, чи мають шлюб - не усталив, радше ні. Нещодавно згинув трагічно його син, студент техн.інституту при закладанні каблів в церкві Ц. дорешти знеокоти- до К. і він хотівби якнайскоріше виїхати з Куби.

Коробчук /подовжений/ Родом й. з околиць Рівного, Волинь, син заможного селянина. Навчився добре еспанської мови, по професії - кухар, виглядає що має контакти з людьми ізраїльськими. Сан Гіньяціо 565 -*адреса*

Петро МОСКАЛІК, родом з околиць Городенки, Галичина, са 19 років із України, са 50 років сле виглядає куди старше, знищений фізично, виглядає аворий. Відвідав його в його кімнаті при вул. С. Гіньяціо 565; не виявив окоти розмовляти, довідавши що я з США скоментував: "там наші люди теж бідують." Виглядає, що буде вертатися.

Петро ПЛЕСЕЦЬКИЙ са 57 р. родом з Волині, околиці Рівного. Про його згадував вже вище в розд. ч. II де давав його як приклад тих нечиселних, що добре виступаються. Не думає вертатися.

Василь ПЛЕСЕЦЬКИЙ син Петра, са. 36 років, інж.-архітектор, добре зарахований, по укр. не говорить але, каже, що розуміє, типовий кубинський професіонал незацікавлений політикою.

КРІВІЦЬКИЙ Йо родину, що складається з батька, матері і доньки відвідав два рази. Батька не застава, був на мітингу. Чати оповідала з закопленям про люб, наявна що тепер все можна б його знову заломити але "все жсма кому, все старе, повимирали". Донька не розуміє укр. нови, дуже допитувала як цото ємно з адресу. Спіросили привести ще пізно вночі, може буде батько, не пішов бо не була мені ясна поведінка доньки.

Крім вище згаданих відвідав ще п'ять адрес, що їх подав приятель але стверджив, що на них вже жури не живуть. Токрема коли йдеється про адресу Акоста 411 де мало жити, за заподаннями приятеля кілька укр. родин. Розпитував за ними але не допігрався. Наважківські телесюнічні розмови і цві особисті з людьми, що їх адреси знайшов був телефонічні книзи а які звучали по українськи: /Комар, Кімікевич/. В обидвох випадках показалося що це люди з Польщі чи з України, малі крамарі які вже забули мову і мало цікаві. Від них не міг нічого довідатися про українців в Гавані. Дві поїздки околиці Гавани в розшуках за людьми не були успішні. Люди, які були, змінили адреси.

Кінцеві зауваги:

Техніка: за винятком Плясецького де я, з уваги на його сина архітектора, подав був спершу мое правдиве прізвище, а яке він призабув, при кінці розмови знову питався, але я його заговорив і не дав відповіді, я не подавав прізвища з тільки починаю з того, що бувши амер. туристом укр. поселення цікавлюся менею українців в Кубі. Станував тим, що просили мене про це з українського комітету в Філадельфії. Для підтвердження цього заподання в мене був відповідний лист. Звичайно, всі що їх відвідав дивувалися, звідкіля маю їх з адресу. У Плясецьких вияснив тим, що їхнє прізвище знаю з Філадельфії з адресу знайшов в тел. книзі. У Крівіцьких мої вияснення, виглядало, не дуже переконувальні.

Висновки

1. Для виконання наміченого завдання треба було попередньо підготувати. В так короткому часі годі наяв'ясти близький контакт з людьми.
2. Сугestії на майбутнє: 1/ Охти плати для виконання конкретного завдання треба добре виступівати терен і людей, мати зв'язок з точніші інформації про групу. 2/ Треба висилати українські

газети, фільми, зорганізувати мідину, що могла б дати інформацію.

Найрівно вийти у випадку української групи на фронті, поцілуванням якого є
може це скоро не вийшли, можна б ще пробути наближуючися до ногоєв з
ними але для того потрібно

а/ щоб туди вийшов на саміань чоловік зі знанням еспан. мови

б/ щоб там цокладно зоріснувався у всіх людях групи і після того
зробив остаточну оцінку цілості.